

Asia: VN/29443/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi lääkärin ilmoitusvelvollisuutta koskevan sääntelyn muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa koskien hallituksen esityksen luonnoksesta laeiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 46 a §:n sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 76 §:n muuttamista.

Yhteinen valtakunnallinen asiakastietovaranto, jonka kautta tieto ammattitaudeista tai näiden epäilyistä siirtyisi suoraan Työsuojeluviranomaiselle ja Työterveyslaitokselle olisi tarkoituksenmukainen ja helpottaisi tiedonsiirtoa. Kunhan tämä toteutetaan niin kuin esityksessä on todettu eli lääkärin tehtäväksi jää tehdä ilmoitus vain yhteen järjestelmään, johon molemmilla edellä mainituilla tahoilla olisi pääsy.

Muiden työperäisten sairauksien ilmoitusvelvollisuus on hyvä poistaa termin epämääräisyyden ja myös tällaisten sairauksien valtavan määrän johdosta. Lääkärin oikeus ilmoittaa myös muista työperäisistä sairauksista kuin ammattitaudeista Työsuojeluviranomaiselle on kuitenkin tärkeä säilyttää, jotta tämä mahdollistaa lääkärin (eritoten työterveyslääkärin) väylän ilmoittaa havainnoistaan mahdollisesti terveyttä tai turvallisuutta uhkaavista työpaikoista ja täten mahdollisesti käynnistämään työsuojelun valvontakäynnin.

Tähän asti ammattitautien tai epäilyjen ilmoittamisen vähäisyys oman kokemukseni mukaan johtuu ilmoittamisen irrallisuudesta potilastyöhön nähden. Ilmoituslomake ollut pitkään erillinen potilastietojärjestelmistä ja tämä pitänyt postittaa Aluehallintovirastolle. Myös ilmoittamisen mahdolliset hyödyt potilaalle tai yhteiskunnalle jääneet lääkäreiltä epäselviksi. Jotta lääkärit jatkossa tekisivät ammattitautien ja näiden epäilyjen ilmoituksia, tulisi lomake olla integroituna

potilastietojärjestelmiin ja tämän täyttäminen mahdollisimman yksinkertaista ja nopeaa ja lähettäminen onnistuisi sähköisesti automaattisesti oikeaan paikkaan. Pääsy valtakunnalliseen asiakastietovarantoon helpottaisi lääkärin työtä, jotta sieltä voisi tarkistaa onko ilmoitusta ammattitaudista jo tehty, kuten esityksessä olikin mainittu.

Jotta lomake olisi mahdollisimman käytännöllinen, olisi tästä tehtävä mahdollisimman selkeä ja ytimeksä. Esityksessä on mainittu, että jatkossa ilmoitukseen lääkärin olisi kirjattava työpaikan nimi ja y-tunnus, lisäksi vielä työpaikan osoite. Yritysten y-tunnusten hakeminen netistä on lääkärin työajan tuhlaamista. Yrityksen osoitetietojen hakemisen voisi tehdä myös työsuojeluviranomainen, mikäli tämä sitä tarvitsee.

Osoitetietojen hakemiseen ja kirjaamiseen menee kuitenkin hyötyyn nähden suhteessa paljon lääkärin työaika ottaen huomioon, ettei työsuojeluviranomainen tee käyntejä työpaikalla kuin suhteellisen harvoissa tapauksissa ilmoitusten lukumäärään nähden. Myöskään Työterveyslaitos ei tarvitse työpaikan osoitetta.

Railamaa Jaana
Varsinais-Suomen hyvinvointialue - Esa Kenni, työterveyshuollon
erikoislääkäri apulaisylilääkäri, Varha työlääkätieteen poliklinikka